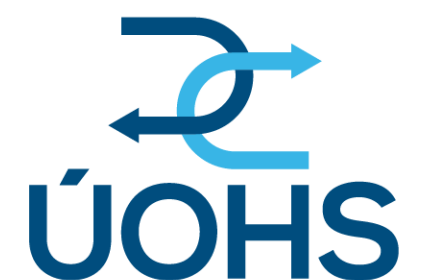

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

PŘEHLED KOMPETENCÍ A ČINNOSTI

PŘEDNÁŠKA PRO ESF MUNI 7. 10. 2021

Mgr. et Mgr. Martin Švanda
tiskový mluvčí

Obsah prezentace

- I. Působnost a organizace ÚOHS**
- II. Správní proces a soudní přezkum**
- III. Ochrana hospodářské soutěže**
- IV. Významná tržní síla**
- V. Veřejné zakázky**
- VI. Veřejná podpora**

Působnost a organizace ÚOHS I

■ Historie

- 1991 zřízen Český úřad pro hospodářskou soutěž
- 1992-1995 Ministerstvo pro hospodářskou soutěž
- 1996 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

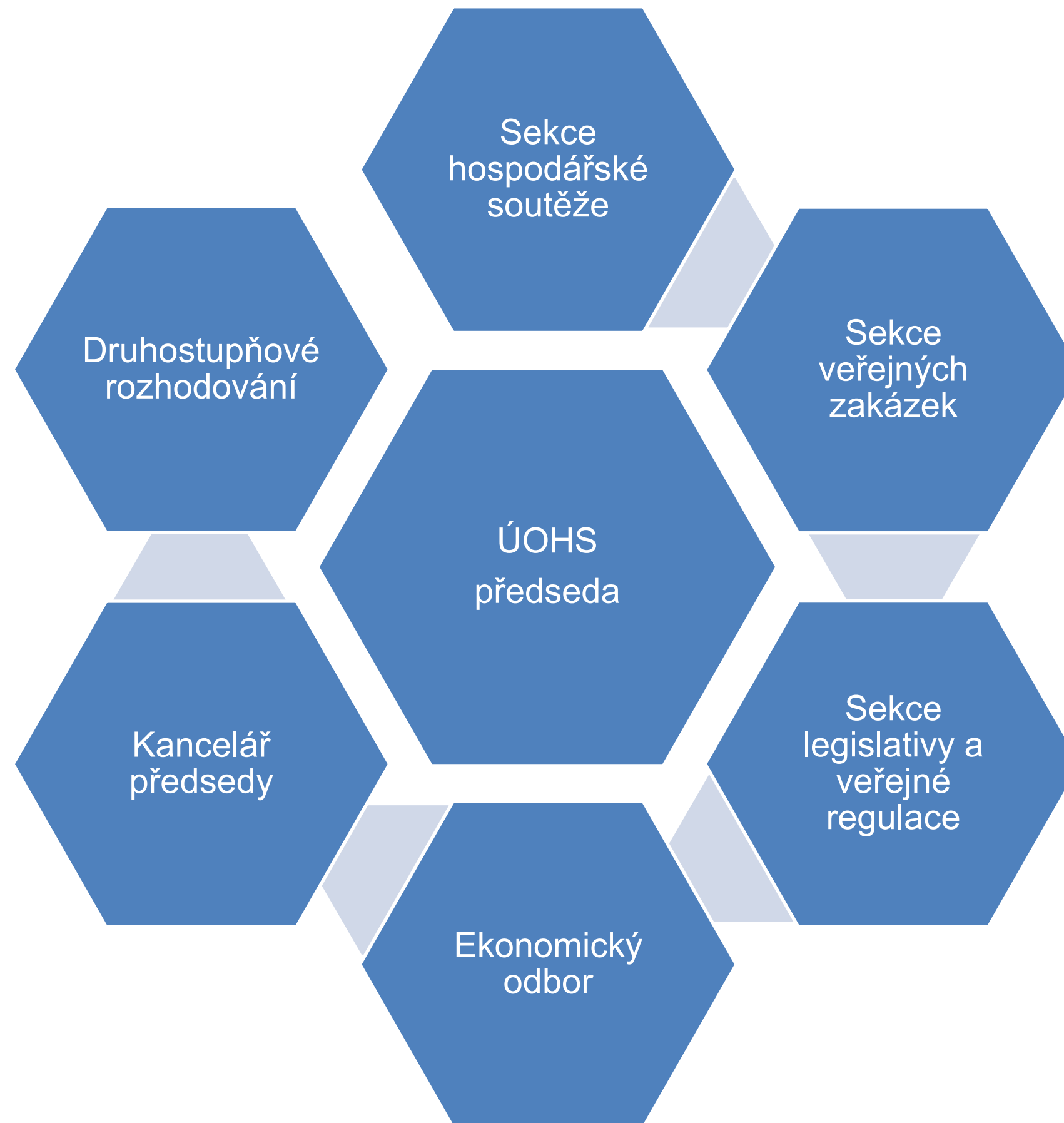
Působnost a organizace ÚOHS II

- ústřední orgán státní správy (další ÚOSS – ČTU, ERÚ, ÚOOÚ, ČSÚ...)
- **nezávislý** - nepodléhá žádnému ministerstvu
- **zákon č. 273/1996 Sb.**, o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
- podpora a ochrana HS proti jejímu nedovolenému omezování
- sídlo v Brně
- předseda Úřadu (6 let, jmenován prezidentem na návrh vlády, max. 2 mandáty)
- 3 místopředsedové

Působnost a organizace ÚOHS III

- **Dle zákona o působnosti Úřad:**
  - vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže
  - vykonává dozor nad zadáváním veřejných zakázek
  - vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony
- **Oblasti působnosti**
  - 1991: hospodářská soutěž
  - 1995: veřejné zakázky
  - 2000: veřejná podpora
  - 2009: významná tržní síla
  - 2017: zákon o platebním styku

Působnost a organizace ÚOHS IV

Působnost a organizace ÚOHS V

Předseda ÚOHS

doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph. D.
(ve funkci od 2. 12. 2020)

- kredibilita, transparentnost, komunikace
- více hospodářské soutěže
- zrychlení rozhodování

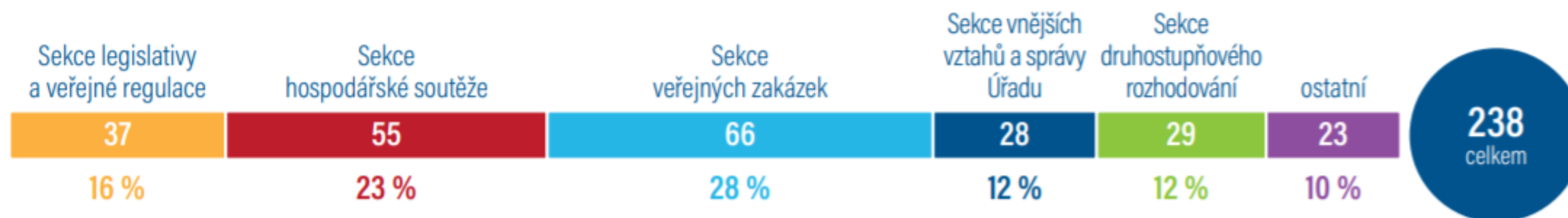

Místopředsedové

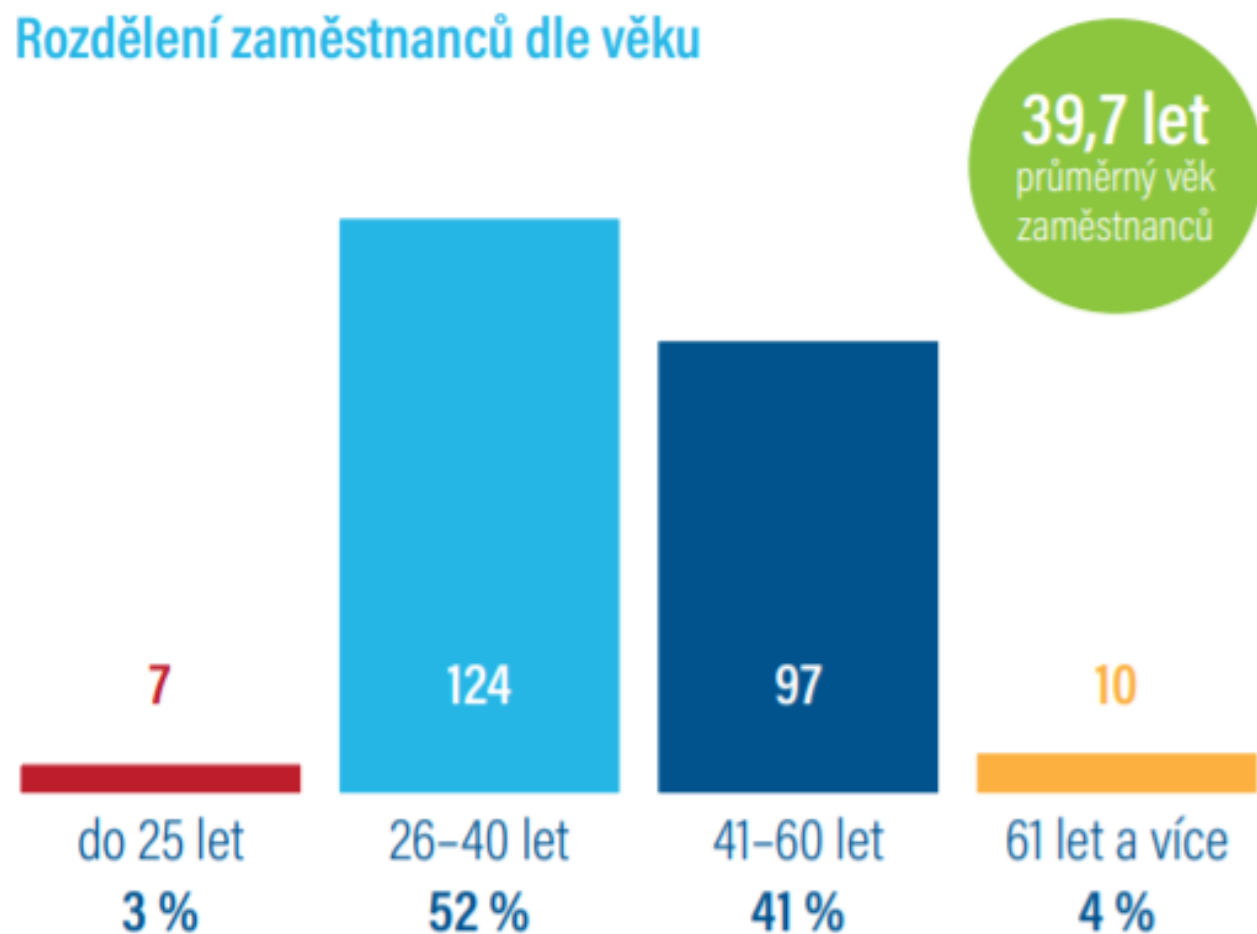
- Kamil Nejezchleb
  - Markéta Dlouhá
  - Petr Solský
-

Působnost a organizace ÚOHS VI

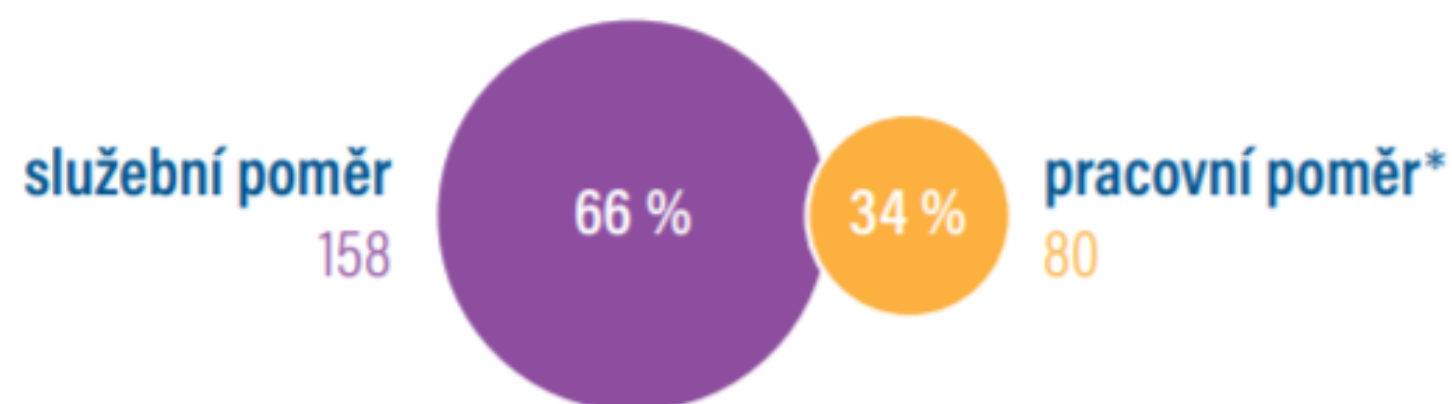
Rozdělení zaměstnanců dle sekcí

Rozdělení zaměstnanců dle věku

Rozdělení zaměstnanců dle služebního x pracovního poměru

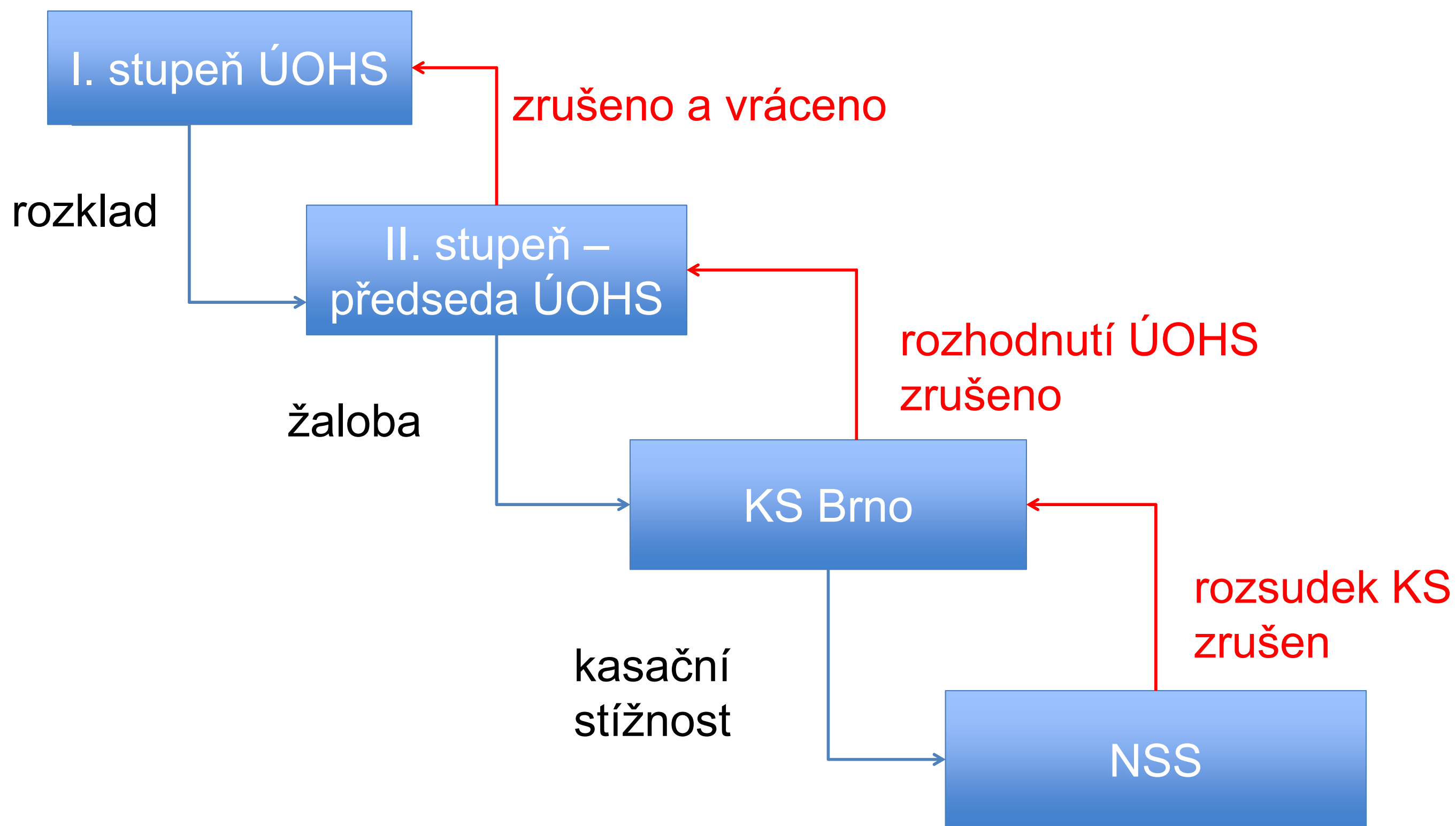

Správní proces a soudní přezkum I

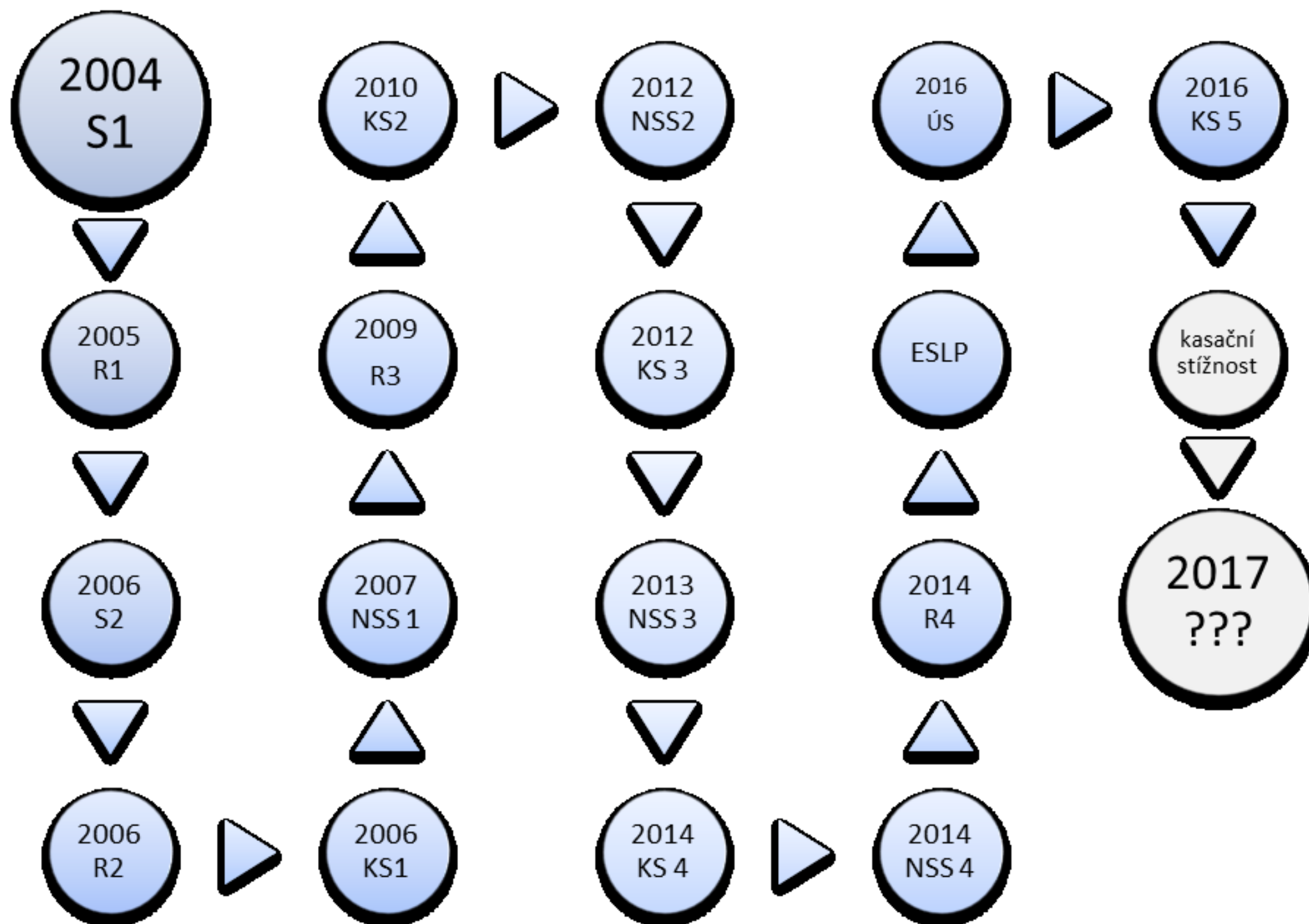
- **Správní řízení dle správního řádu (č. 500/2004 Sb.)**
  - dvoustupňové
  - rozklad k předsedovi Úřadu
  - reforma – pouze jednostupňové rozhodování?
- **Soudní přezkum**
  - žaloba ke Krajskému soudu v Brně
  - mimořádný opravný prostředek – kasační stížnost k NSS

Správní proces a soudní přezkum II

Správní proces a soudní přezkum III

Kartel pekařů

Ochrana hospodářské soutěže I

Legislativa

- antitrustové zákonodárství – od počátku 20. století, nejdříve v USA, Kanada. Po 2. světové válce v EU. Nyní jsou soutěžní režimy v téměř 120 zemích světa.
- **zákon č. 143/2001 Sb.**, o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů
- přímá aplikace unijního práva – **články 101 a 102 Smlouvy o fungování EU** (v případě, že jednání má dopad na vnitřní trh ve více členských státech EU)

Ochrana hospodářské soutěže II

Základní pilíře ochrany hospodářské soutěže

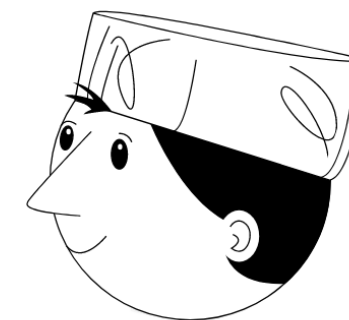
- zakázané dohody
- zneužití dominantního postavení
- spojování soutěžitelů

Česká specialita

- dozor nad orgány veřejné správy
- **Pojem soutěžitel:** *Fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.*

Ochrana hospodářské soutěže III

Abece hospodářské soutěže

Vysvětlení pravidel hospodářské soutěže (nejen) pro malé a střední podnikatele.

<https://abecedahs.uohs.cz/>

Ochrana hospodářské soutěže IV

Zakázané dohody

- **Soutěžitel** má svou tržní strategii stanovovat individuálně a nezávisle na ostatních soutěžitelích na trhu.
- **Horizontální dohody** – mezi přímými konkurenty
  - ceny, zákazníci, trhy, omezování výroby
- **Vertikální dohody** – mezi subjekty na různých úrovních dodavatelско-odběratelského řetězce
  - určování cen pro další prodej (*Resale Price Maintenance*)

Ochrana hospodářské soutěže V

Bid rigging

- zakázané dohody mezi uchazeči o veřejné zakázky
- až 20% zvýšení ceny zakázky
- Úřad může využít synergie
- jednoznačná priorita v oblasti hospodářské soutěže

Leniency program

- nástroj k odhalování kartelových dohod
- kdo první nahlásí Úřadu existenci dohody, nedostává pokutu

Ochrana hospodářské soutěže VI

Zneužití dominantního postavení

- **Dominantní postavení** – pokud je soutěžitel tak silný, že na trhu může jednat bez ohledu na konkurenci (40 % podíl na trhu + další faktory)
- Samotné dominantní postavení není protizákonné

Zneužitím je:

- Vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách
  - Vázání smlouvy na odebrání jiného plnění
  - Uplatňování rozdílných podmínek bez objektivních důvodů
  - Zastavení nebo omezení výroby a dodávek
  - Odmítnutí přístupu k sítím
  - Predátorské ceny
-

Ochrana hospodářské soutěže VII

Spojování soutěžitelů

- účelem je zabránit vzniku dominanta, který by mohl narušit hospodářskou soutěž na relevantních trzích
- obratová kritéria: dohromady 1,5 mld. CZK + dva 250 mil. CZK
- povinnost podat návrh na povolení spojení, bez povolení není možno fúzi uskutečnit
- zjednodušené a standardní řízení
- 1 měsíc nebo 1+4 měsíce
- zákaz spojení, závazky
- porušení zákazu uskutečňování spojení před povolením ÚOHS – gun jumping

Ochrana hospodářské soutěže VIII

Dozor nad orgány veřejné moci (§ 19a)

- hospodářskou soutěž nesmí narušovat svým jednáním orgány veřejné moci
- zejména zvýhodnění nebo diskriminace subjektů na trhu
- především obecně závazné vyhlášky územní samosprávy
- pokuty do 10 milionů korun

Ochrana hospodářské soutěže IX

Tresty za porušení pravidel HS

- pokuta až do výše 10 % z obrátu za předcházející účetní období nebo do 10 milionů Kč
- zohledňuje se: závažnost, délka trvání, úmysl, spolupráce s úřadem, leniency, narovnání
- pokuta nesmí mít likvidační charakter
- v případech bid riggingu možno uložit zákaz účasti ve VZ
- pořádkové pokuty (neposkytnutí informace, neposkytnutí součinnosti při místním šetření)

Narovnání

- přiznání za snížení pokuty o 20 %
-

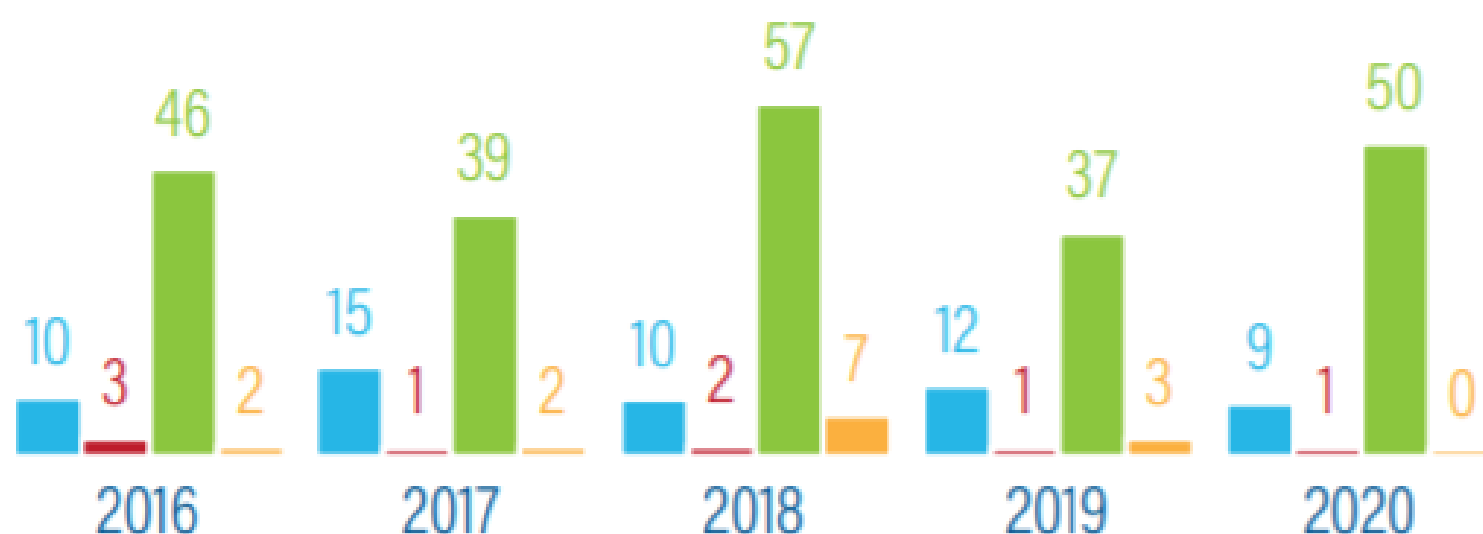
Ochrana hospodářské soutěže X

Neohlášené místní šetření (dawnraid)

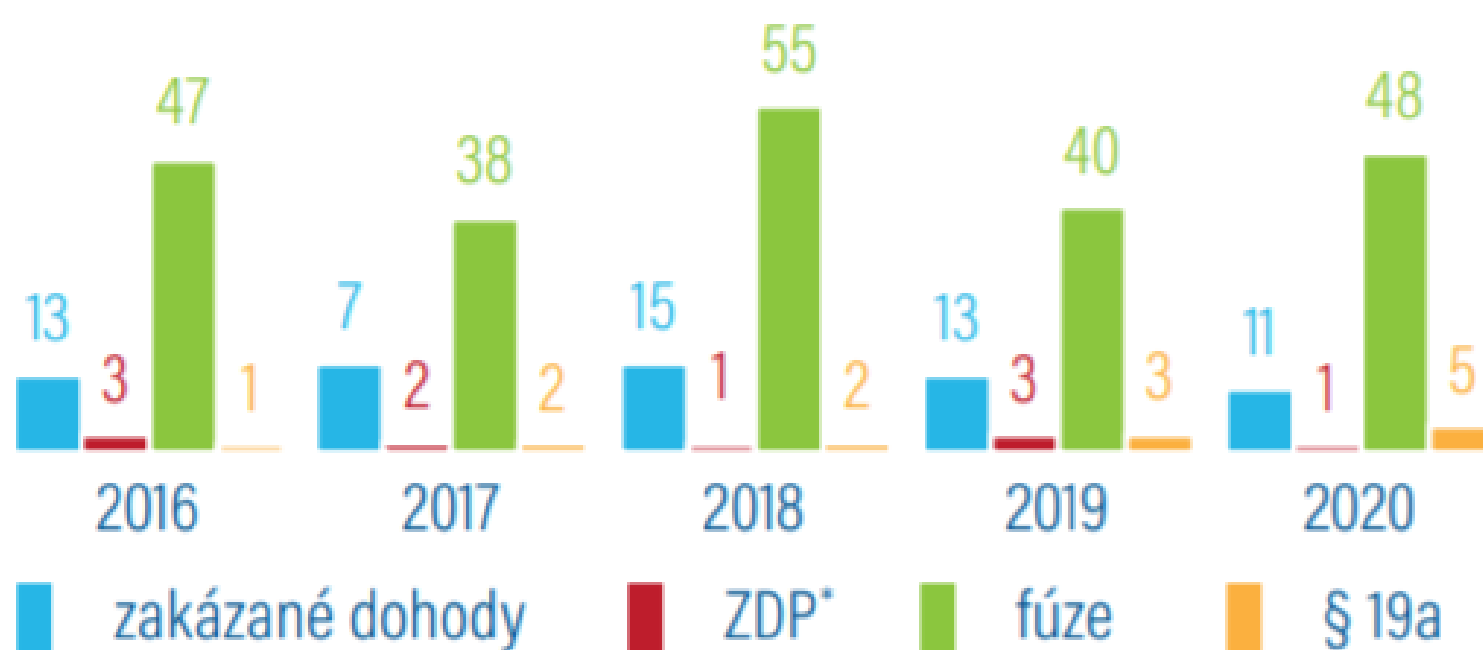
- základní nástroj pro zajišťování důkazů
- v obchodních prostorách soutěžitelů
- v soukromých prostorách manažerů s přivolením soudu
- zapečetění prostor
- forenzní techniky – stahování dat z počítačů a mobilů, vyhledávání klíčových slov a jejich analýza

Ochrana hospodářské soutěže XI

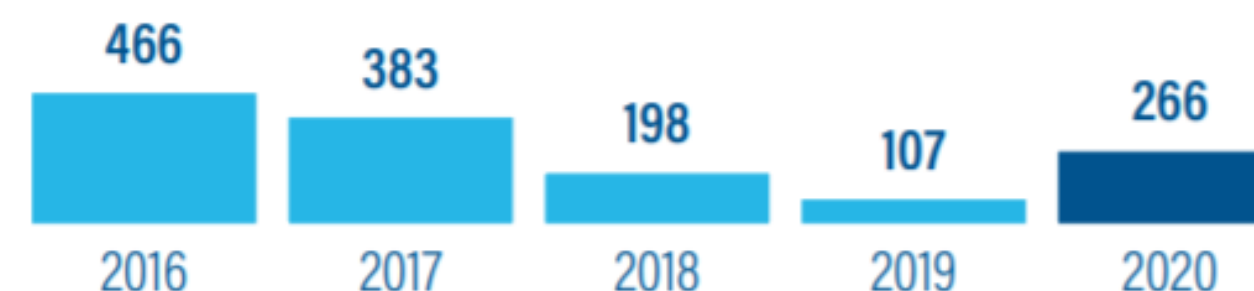
Počty zahájených správních řízení v oblasti hospodářské soutěže

Počty rozhodnutí vydaných v oblasti hospodářské soutěže

Výše uložených sankcí v I. stupni (v milionech Kč)

Ochrana hospodářské soutěže XII

Pokuty uložené v I. stupni (v milionech Kč)

■ ZD** - horizontální ■ ZDP* ■ nepovolená fúze ■ ZD** - vertikální ■ § 19a ■ pořádkové

* zneužití dominantního postavení

** zakázané dohody

Významná tržní síla

- **Zákon č. 395/2009 Sb.**, o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití
- účinný od 1. února 2010
- v roce 2016 proběhla významná novelizace
- obchodní řetězce s obratem nad 5 mld. Kč mají VTS
- vztahy mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli
  - splatnost faktur, písemné smlouvy, poplatky, zúčtovací systémy
- unijní úprava – transpozice v přípravě

Pokuty

- 2019: Billa/Penny 164 000 000 Kč
- 2021: MAKRO/METRO 83 000 000 Kč (nepravomocné)

Veřejné zakázky I

- **zákon č. 134/2016 Sb.**, o zadávání veřejných zakázek
  - dozor nad formálním postupem zadavatele v zadávacím/koncesním řízení – nikoliv zakázky malého rozsahu
  - do října 2016 zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
  - zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících

  - **základní zásady VZ:**
    - transparentnost
    - zákaz diskriminace
    - rovný přístup k uchazečům
    - přiměřenost
  - **nové základní zásady od 2021:**
    - enviromentální a sociální
-

Veřejné zakázky II

Správní řízení

- zahajuje se na návrh nebo ex offo
  - postup dle speciální úpravy+ subsidiárně správní řád + přestupky
  - řada povinností účastníků – koncentrace řízení
  - lhůty dle správního řádu – 60 dní
  - **Návrhové správní řízení**
    - návrh může podat jen subjekt, který může plnit zakázku
    - návrhu musí předcházet námitky zadavateli (15 dnů na vyřízení)
    - s návrhem musí být složena kauce ve výši 1 % z ceny, nejméně 50 000 CZK, max. 10 mil. CZK
    - může návrh zamítnou nebo uložit nápravné opatření – zrušit úkony zadavatele nebo celé zadávací řízení
    - pokud je již uzavřena smlouva, pak se řízení zastavuje
-

Veřejné zakázky III

Správní řízení zahájená ex offo

- často na podnět, účastníkem jen zadavatel
- většinou již je uzavřena smlouva, pak přichází v úvahu jen pokuta, do 10 mil. CZK nebo do 10 % z ceny zakázky

Návrh na zákaz plnění ze smlouvy

- jediná možnost jak napadnout postup po uzavření smlouvy (nelze ex offo)
- pokud nedošlo ke zveřejnění informace o zahájení zadávacího řízení
- pokud byl porušen zákaz uzavřít smlouvu
- uložení zákazu plnění/s odkladem až na 1 rok + pokuta
- upuštění od uložení zákazu kvůli důvodům hodným zvláštního zřetele spojeným s veřejným zájmem

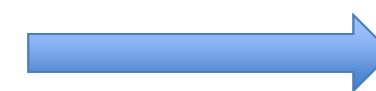
Veřejné zakázky IV

Blokační lhůta

Zadavatel nesmí uzavřít smlouvu:

- před uplynutím lhůty pro podání námitek
- do doby doručení rozhodnutí o námitkách stěžovateli, byly-li námitky podány,
- před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele, pokud podané námitky odmítl,
- ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele

Pokud uplyne blokační lhůta a běží řízení před ÚOHS

předběžné opatření

Veřejné zakázky V

Předběžné opatření

- ukládá úřad buď ex offo nebo na návrh účastníka, a to k zajištění účelu správního řízení
- nelze uložit v řízení o návrhu na zákaz plnění ze smlouvy
- zakazuje uzavřít smlouvu s vybraným uchazečem, nebo pozastavuje celé zadávací řízení
- platí až do právní moci rozhodnutí ve věci, pokud není zrušeno

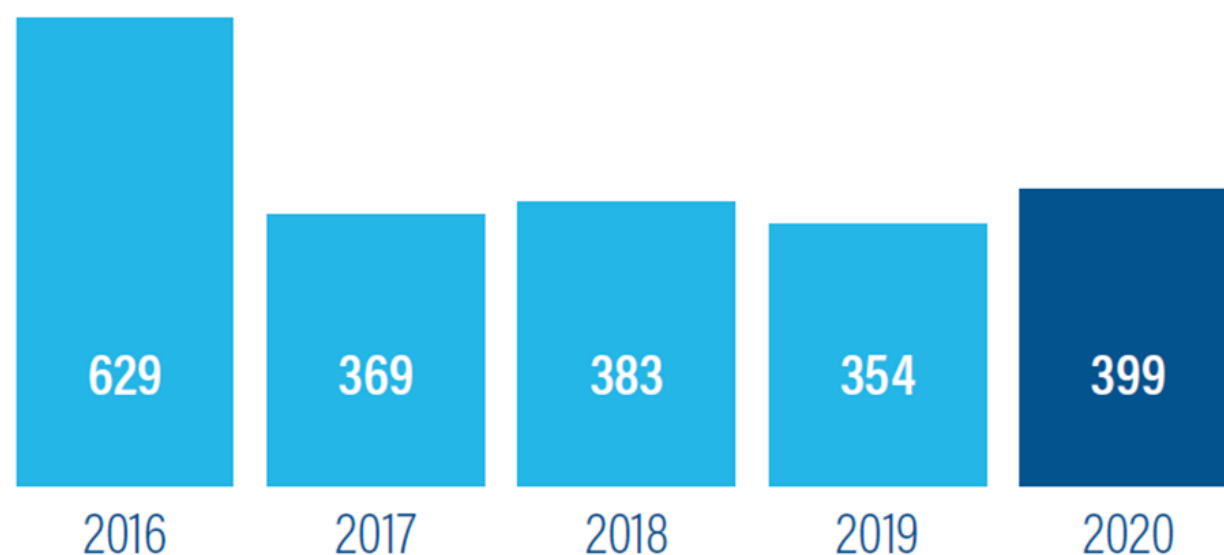
Veřejné zakázky VI

Nejčastější pochybení

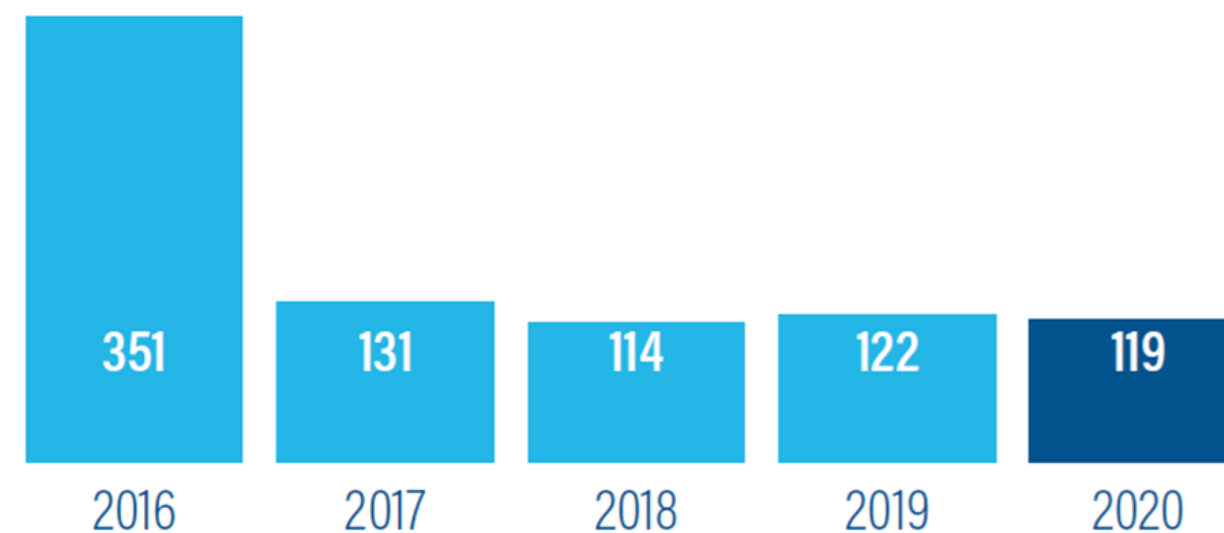
- neurčité/nejednoznačné zadávací podmínky
- nepřiměřené/diskriminační kvalifikační předpoklady
- nerozhodnutí o námitkách dodavatele/neúplné vypořádání
- výběr dodavatele, který nesplnil podmínky účasti
- neoprávněné zrušení zadávacího řízení
- nesprávné posouzení a hodnocení nabídek (MNNC)
- porušení uveřejňovacích povinností – profil zadavatele, věstník
- zadání mimo zákon
- neoprávněné užití JŘBU

Veřejné zakázky VII

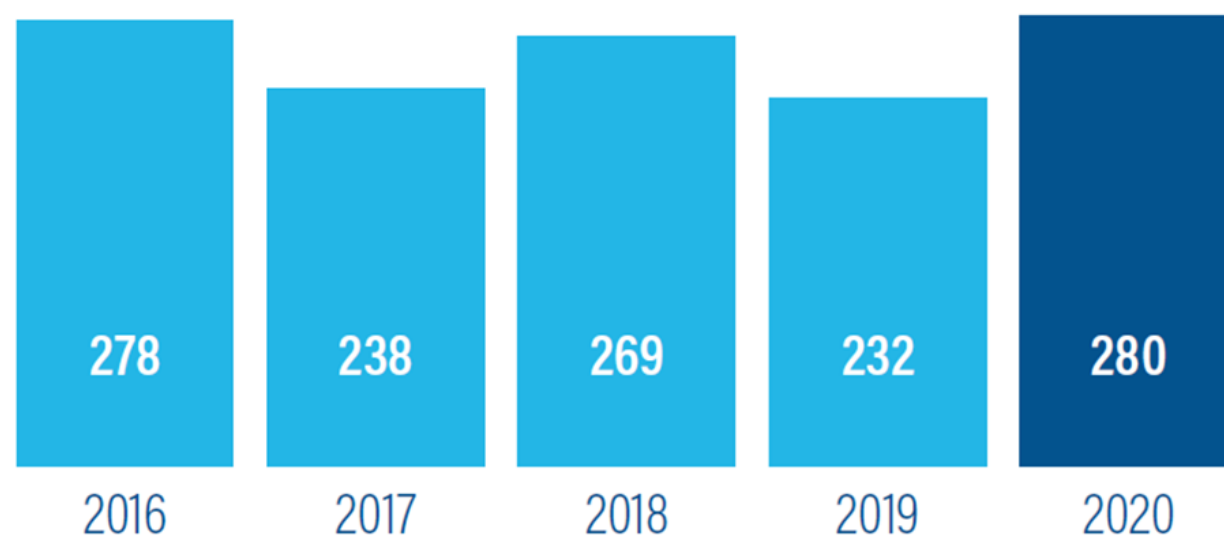
Celkový počet zahájených správních řízení v I. stupni

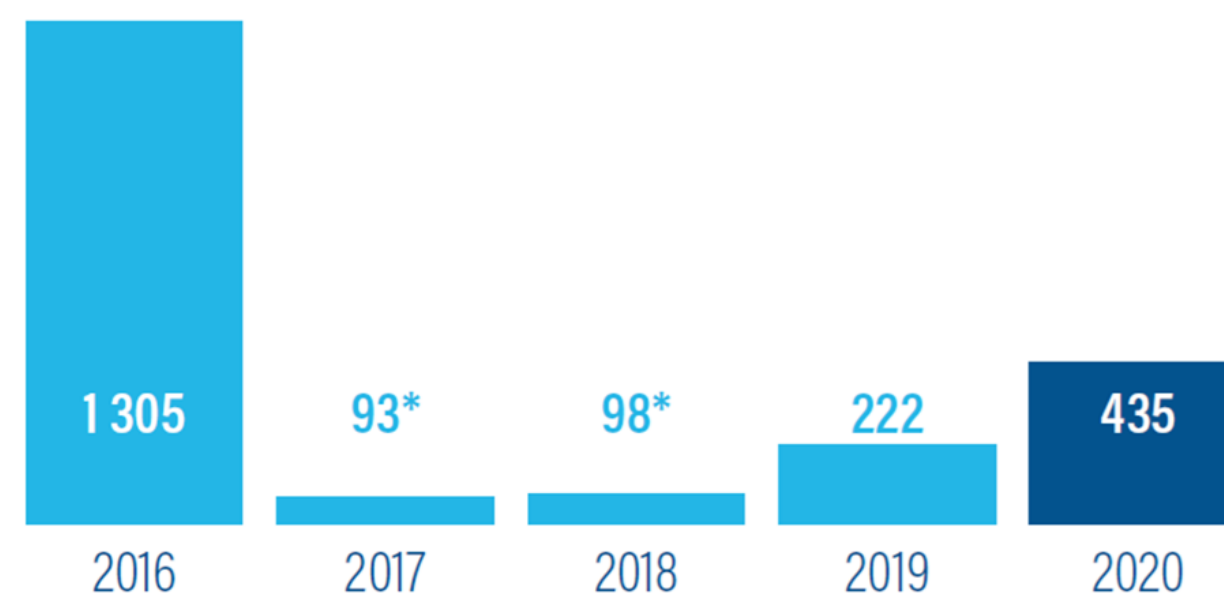
Počet správních řízení zahájených z moci úřední

Počet doručených návrhů na zahájení správního řízení

Počet přijatých podnětů

*jedná se pouze o podněty, u nichž byl uhrazen poplatek

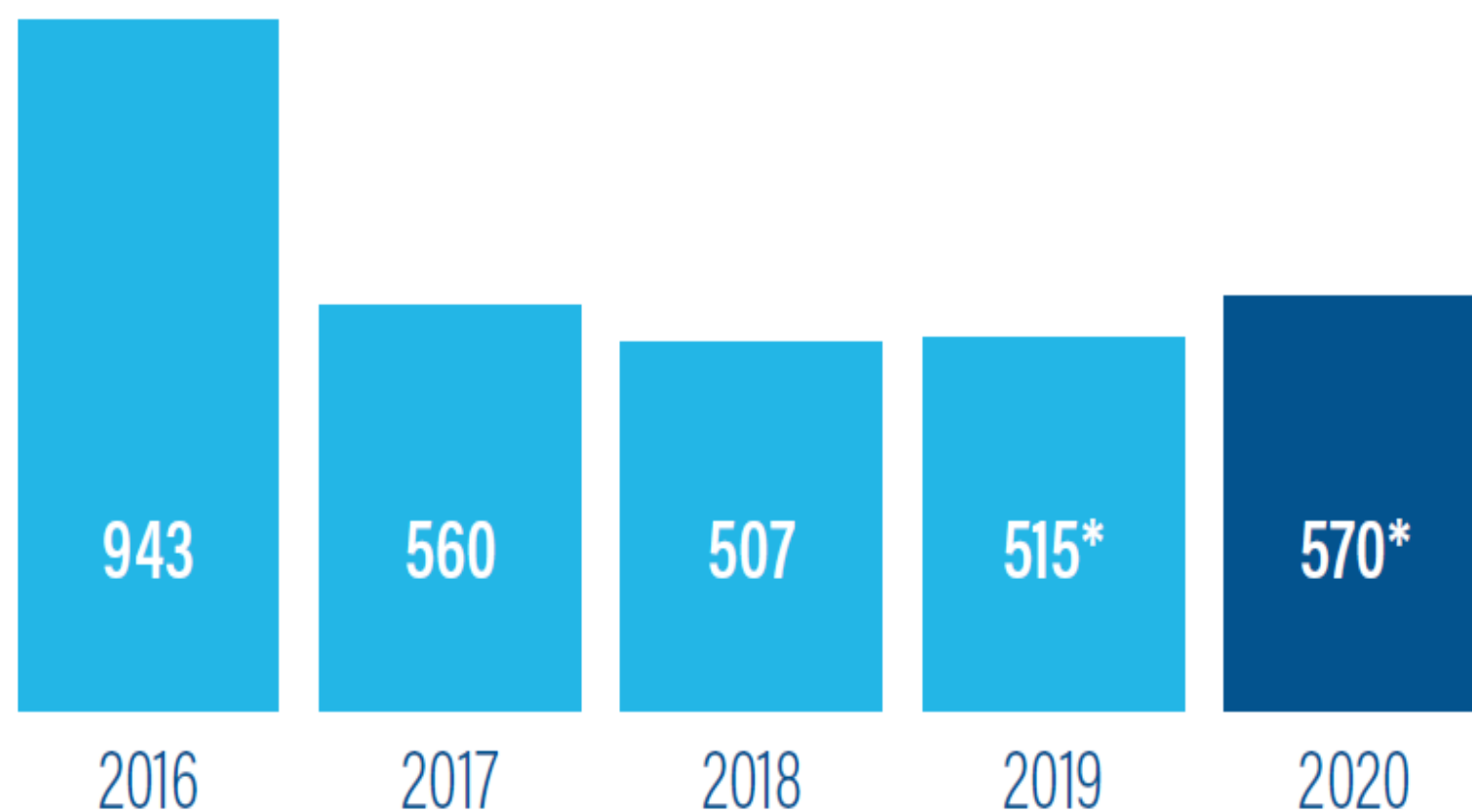
Veřejné zakázky VIII

	Vydaná prvostupňová rozhodnutí celkem ²	1 833
	z toho vydaná rozhodnutí ve věci ³	377
	uloženo nápravné opatření nebo pokuta ⁴	149
	z toho vydáno příkazů ⁵	67
	neshledáno pochybení zadavatele ⁶	106
	procesní důvody ⁷	122
	z toho předběžná opatření	193
	rozhodnutí o nařízení předběžného opatření	156
	rozhodnutí o zamítnutí předběžného opatření	37
	rozhodnutí o zrušení předběžného opatření	0
	z toho ostatní prvostupňová rozhodnutí ⁸	1 263
Rozhodnutí I. stupně		

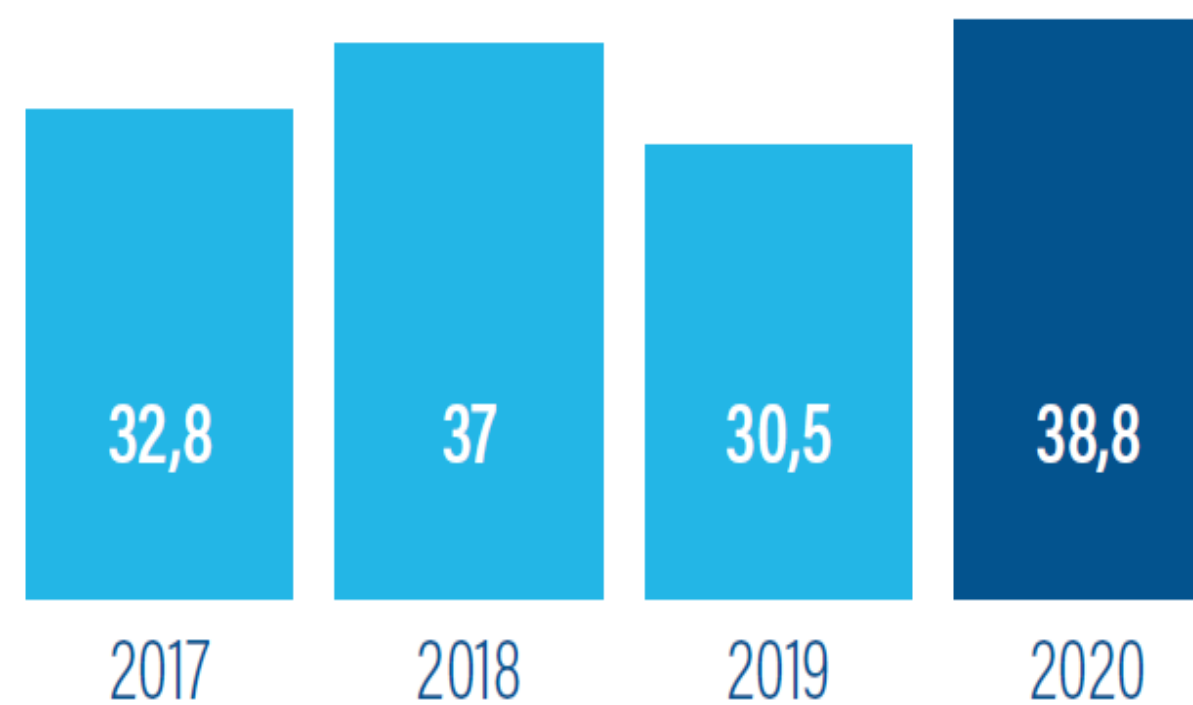

Veřejné zakázky IX

Počet vydaných rozhodnutí I. stupně

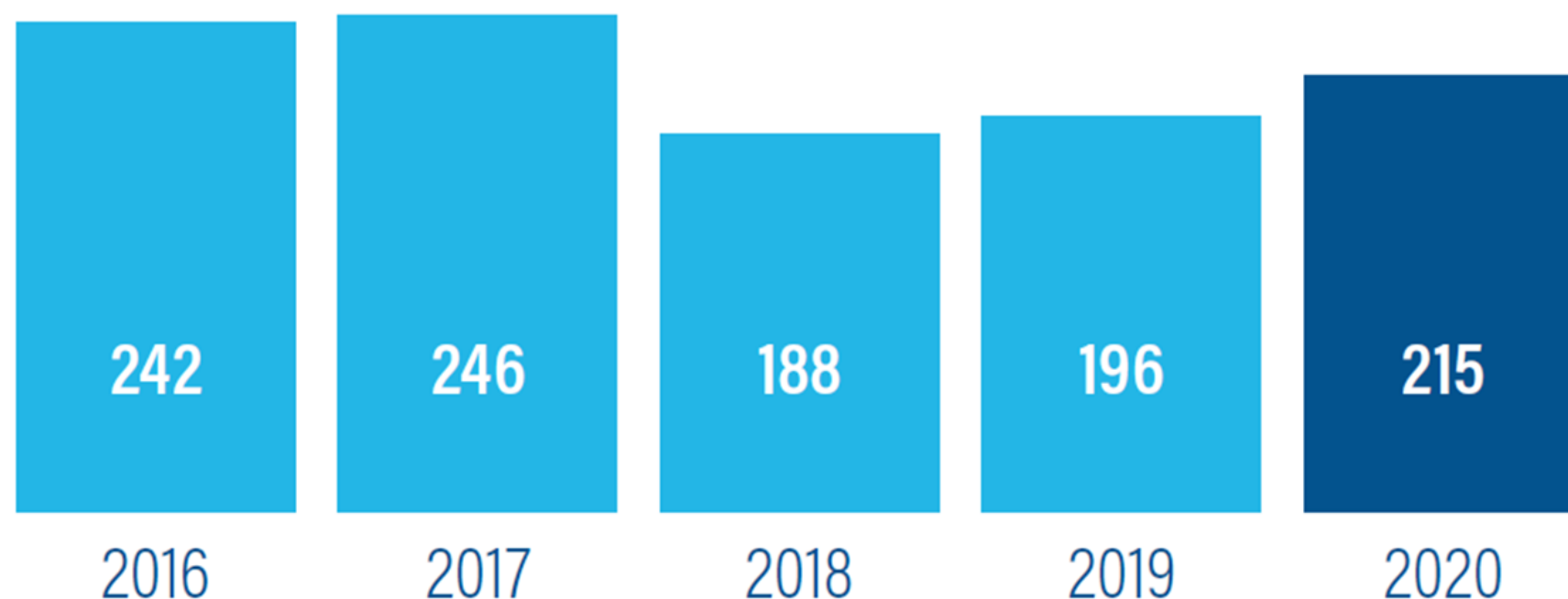
Průměrná rychlost rozhodování (ve dnech)

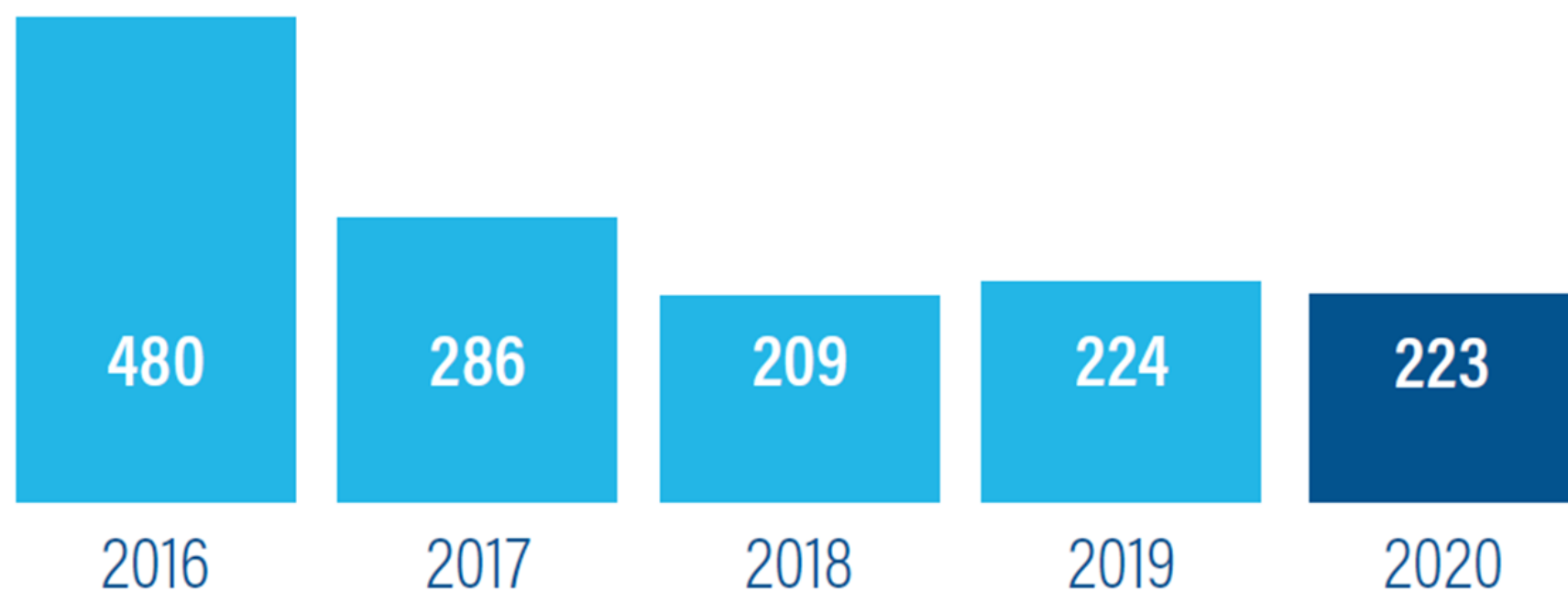
*rozhodnutí ve věci a o předběžném opatření

Veřejné zakázky X

Počet podaných rozkladů
proti rozhodnutím I. stupně

Počet vydaných rozhodnutí o rozkladu

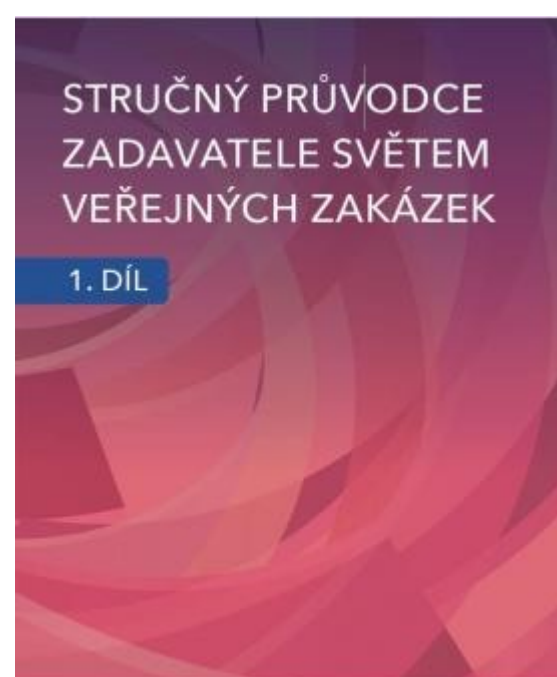
Veřejné zakázky XI

	Počet vydaných rozhodnutí o rozkladu celkem	223 (z toho 12 věcí po soudu)
	z toho:	
	potvrzeno rozhodnutí I. stupně a rozklad zamítnut	148
	zrušeno rozhodnutí I. stupně a vráceno Úřadu k dalšímu řízení	32
	zrušeno rozhodnutí I. stupně a správní řízení zastaveno	31
Rozhodnutí o rozkladech	zastaveno řízení o rozkladu	4
	změněno rozhodnutí I. stupně	5
	rozklad zamítnut pro opožděnost	0
	rozklad zamítnut pro nepřipustnost	3
	počet rozkladů vyřízených v autoremeduře předsedou Úřadu	0
	počet rozkladů vyřízených v autoremeduře prvním stupněm	0
	zrušeno rozhodnutí I. stupně	0

Veřejné zakázky XII

Důležité materiály k veřejným zakázkám:

Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek 1-3

INFORMAČNÍ LIST 2/2019

INFORMAČNÍ LIST 3/2019

INFORMAČNÍ LIST 1/2020

- http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2019/Infolist_2019_02.pdf
- http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2019/Infolist_2019_03_pruvodceVZ_II.pdf
- http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2020/2020_01_infolist_pruvodce3.pdf

Veřejná podpora I

Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory

- ÚOHS je centrální koordinační, poradenskou, konzultační a monitorovací jednotkou pro všechny oblasti veřejné podpory kromě zemědělství a rybolovu (MZe)
- od 2004 nemá ÚOHS rozhodovací pravomoc, o všech veřejných podporách se rozhoduje Evropská komise
- V 2014 dokončena modernizace veřejné podpory

Veřejná podpora II

- Znaký VP
    - veřejné prostředky
    - zvýhodnění (selektivita)
    - narušuje hospodářskou soutěž
    - ovlivňuje obchod mezi členskými státy
  - Forma: přímé dotace, státní záruky, daňové úlevy, privatizace za zvýhodněnou cenu, navyšování základního kapitálu, úvěry, půjčky a promíjení plateb sociálního a zdravotního pojištění.
  - poskytována jen tam, kde je to nezbytné k nápravě tržních selhání
  - blokové výjimky – GBER, SGEI
  - programy + jednotlivé podpory – nutno notifikovat
  - podpora de minimis (200 000 eur ve 3 letech)
  - COVID podpora – dočasný rámec
-

Děkuji za pozornost

Mgr. et Mgr. Martin Švanda
martin.svanda@uohs.cz

www.uohs.cz
https://twitter.com/UOHS_CZ

